

HÁZTULAJDONOS

A „BUDAPEST-SZÉKESFŐVÁROSI HÁZTULAJDONOSOK TESTÜLETÉ”-NEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . . . 8 korona.
 Félévre . . . . . 4 korona.
 Negyedévre . . . . . 2 korona.
 Egyes szám ára 20 fillér.

A testület hivatalos helyisége: VIII., Főherceg Sándor-u. 16.
 Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Lapfelügyelő-bizottság:

Szápáry Pál gróf

Gergelyi Kálmán.

Simonovics Béla.

Hirdetési díjak:

Hirdetések megegyezés szerint.

Apróhirdetések díja:

Minden szó 3 fillér, vastagabb betűkkel 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., Főherceg Sándor-u. 16.
 Kéziratok nem adatnak vissza.

TARTALOM.

Vezércikk: Egyesülésben az erő. — A Teleki-téri nyílt piac. — Szabályrendelet a fertőtlenítésről. — Vegyes hírek. — Előfizetési fölhívás. — Ingatlanok forgalma. — Hirdetések.

Egyesülésben az erő.

Az évente megújuló holt szezon immár szünőfélben lévén, testületünk, mely közel 6 éves fennállása és működése óta, még mindig nagyon távol áll attól, hogy társadalmi életünkben az őt megillető helyet elfoglalná, remélhetőleg intenzívebb ténykedést fog kifejteni. Hogy azonban ezt megtehesse, ahhoz első sorban a tömörülés szükséges, mert a mostani taglétszám mellett zászlónkra tűzött nemes céljainkat elérni gyengék, — nagyon is gyengék vagyunk.

Igazán bámulatos és megmagyarázhatatlan ez a közöny háztulajdonosaink részéről, hogy saját, jól fölfogott érdekükben sem tesznek semmit.

Alig van kasztja társadalmunknak, melyre több teher és kötelesség volna róva, mint a háztulajdonosokra, de azért úgy az állam, mint a fő- és székváros épen azokat mellőzi állandóan minden tekintetben, kik pedig gerincét képezik úgy az országnak, mint a székvárosnak nemcsak nemzetgazdasági, de társadalmi tekintetben is.

Ép azért, amint feltétlenül szükséges, hogy bizonyos körök fölhagyjanak ama nemtörődomséggel, melylyel a háztulajdonosok ügyei iránt állandóan viseltetnek és megváltoztassák indokolatlan és tartatlan álláspontjukat, mielőtt a reakció az egész vonalon bomlasztó hatásával beáll, — úgy másrészt legfőbb ideje, hogy háztulajdonosaink egyetértőleg lépjenek ki a porondra s nyílt sisakkal vegyék föl a harcot elnyomóikkal szemben.

Ismeretes ma már, hogy az egyes ember semmit, az egyesült erő mindent kivihet. Az egyesülés mindent pótol, de ezt nem pótolja semmi és senki.

Tudjuk, ismerjük az egyesült erő áldásos működését és erejét s így nem ismeretlen az háztulajdonosaink előtt sem. Ne vonakodjunk tehát az egyesülés eszméjétől, hisz nekünk jogaink megvédésére nagyon is ráfér az egyesült erő védelme.

Avagy van-e a fővárosban csak egy háztulajdonos is, ki valamely sérelemnek nem volt már kitéve?

Bizonyára nincsen. Sehol a világon a háztulajdonosok úgy a hatóságok, mint

egyesek részéről sértőbb zaklatásoknak és jogtalanabb követeléseknek kitéve nincsenek, mint nálunk.

Tömörüljünk végre ez áramlatok ellen.

Iratkozzunk be tömegesen a háztulajdonosok testületébe, hogy ennek az őt megillető tekintélyt ez úton is megszerezzünk, — jogaink és érdekeink legfőbb védőjévé ezt teheszük.

Ha csak minden tagtársunk még két-három új tagot, — pedig mily könnyű dolog ez — szerez meg testületünknek, óriási lendület adunk már ezzel is ügyünknek. — Örömmel konstatálhatjuk, hogy a legutóbbi időben ez irányban is nagyot haladtunk; a legfelső cs. és kir. uralkodóház budapesti házainak intézősége, gr. Wenkheim Frigyes ő nagyméltósága, Hűvös József kir. tanácsos, villamos vasúti vezérigazgató úr, csantavéri Törley József, pezsgőgyáros úr, több biztosító-társaság igazgatósága stb. léptek alapító- és rendes tagjaink sorába.

Ha e példákat Budapest közel 15,000-nyi ingatlan tulajdonosának csak tizedrésze is követi, — örömmel és büszkeséggel fogjuk testületünk zászlójára kiírni: „Viribus unitis“! . . . S. B.

A Teleki-téri nyílt piac.

A főváros törvényhatósága elhatározta, hogy a Teleki-téren élelmi-piacot nyit. A határozatot végre kellene hajtani *s a tanács m. hó 27-én tárgyalta a piac megnyitásának módjait.* Az ülésen azonban az a nézet nyilvánult, hogy a közgyűlés határozatát kormányhatósági jóváhagyás alá kell terjeszteni, mert ellenkezik az érvényben levő vásárcsarnoki szabályrendelettel. A tanács ennek következtében a megnyitásra vonatkozó javaslatot nem is tárgyalta, hanem elhatározta, hogy az ügyet a polgármester megérkezétségéig függőben hagyja.

Ez ügyre vonatkozólag lapunk szerkesztője az alábbi levelet vette, melyet — mint az érdekelt polgárság elkeseredett hangulatának hű kifejezőjét — érdekesnek tartjuk egész terjedelmében közölni.

Levél a szerkesztőhöz.

A teleki-téri nyílt piac ügye.

A székes-főváros számtalan bizottságának lelkiismeretességéről és a polgárok érdekeinek előmozdításáról már nem egyszer meggyőződhetett Budapest közönsége.

Hogy csak egyet említsék, a tűzrendészeti bizottság bölcs előrelátásának fényes bizonyítéka volt a közelmúlt napok katasztrófája, a Párisi Áruház égése. Most egy újabb sérelemmel számolhatok be, amely ezreknek érdekeit érinti.

A vásárcsarnokok megnyitása előtt a főváros egyik legnagyobb kerületének, a Józsefvárosnak 118.000 lakosa volt. Az élelmi-cikkek elárúsítására a kerület *öt* nyílt piaccal rendelkezett, ahol a fogyasztóközönség közvetlenül a vidéki termelőktől, olcsó áron szerezhette be szükségleteit. A vásárcsarnokok megnyitása óta a kerület lakosságának lélekszáma 134.000-re emelkedett, s ez a nagy tömeg egy kis, kalitkaszerű, fedett vásárcsarnokra, a Rákóczytéren, van utalva, ahol méregdrága áron kénytelen vásárolni harmad-negyed kézből az amúgy is szegény munkásnép.

A polgárság körében már több ízben mozgalom indult meg, hogy a visszás állapotok orvosoltassanak. Az idén is több ezernyi aláírással ellátott kérvényt nyújtottak át a kerület vezető embereinek, amelyben a tarthatatlan állapotok megváltoztatására ajánlották, hogy az óriási területű Teleki-téren, amely befájtva sincs, hanem mint egy darab sivatag, csak porfészke a környéknek, nyílt élelmi-piac létesíttessék. A kerületi bizottság tagjainak túlnyomó része méltányolván a jogos kérelmet, memorandumot nyújtottak be a tanácshoz, amelyben támogatták a polgárság jogos és méltányos kérelmét. A közgyűlés ez évi június 30-án *egyhangúlag helyt is adott a kérelemnek. Azóta két hónap múlt el, de piacnak a Teleki-téren még nyoma sincs.*

Miért? Mert közel esünk a Kelethez. Nálunk is vannak hatalmas basák, ha nem is ilyen címmel, de mindenesetre ilyen jellegű. S ezeknek érdeke minden esetben előbbre való, mint a nép jóléte.

A Teleki-téri piac létesítése ellen ugyanis többen fölemelték szavukat, s ha ennek dacára a jogos kívánság meg szavaztatott is, mire teljesebbé menne a valóságban, nem fogják megtalálni a reá vonatkozó aktákat, mert azokat addig régen szétrágnak valamelyik irattárban az egerek.

És mindez miért? Mert némely vicetörzsfőnök uraknak ez így tetszik.

A szép madárkalitka-vásárcsarnokon kívül van ugyanis egy nyílt piaca a Józsefvárosnak az Orcy-téren. Igaz, hogy csak egy, hanem ez aztán prima. Ott van körülötte vagy öt gyar, amelyeknek kéményeiből úgy hull a korom a gyümölcsre, húsrá s egyáltalán minden, a piacon levő élelmi-cikkre, mint az eső. Ott van tőzsomszédságában a józsefvárosi pályaudvar szénlerakó helye, honnan a felszálló szénpor siet a korom munkáját megkönyviteni. Aztán a

Házgondnoki és házfelügyelői állást keresők legelőnyösebben hirdethetnek a „HÁZTULAJDONOS”-ban.

piac mellett vonulnak el naponta a szemetes- és a pócegödörök tartalmát szállító kocsik, nagy dicsőségére az illetékes hatóságnak, amely a közegészség-ügyet van hivatva ellenőrizni. De hát ez nem baj! Nem tudja a munkásnép, mitől hizik. Sokkal nagyobb baj lenne az, ha a Teleki-téren létesülő piac elvonná a vásárlókat s így természetesen az eladókat is. S akkor? Akkor azok a vicetörzsfőnök urak, akik a tér mellett óriási telkekkel bírnak, nem adhatnák el azokat a fővárosnak potom néhány száz-ezer koronáért. Mert a piac megnagyobbítása, vagy új piac létesítése égető szükség a környék lakosságára nézve. S a főváros a felévi 3.862.326 kor. 80 fillérmű deficit ellenére is majd csak kiszorít néhány száz-ezer koronácskát a telkekért, ahelyett, hogy a Teleki-teret venné igénybe, amely a város tulajdona.

Több városatyá sűrgetésére, kik némi utánjárás után mindezzel tisztába jöttek, a Teleki-téri piac ügyét augusztus hó 27-én a közlelmezési ügyosztály vezetője a tanács elé terjesztette, a polgármestert helyettesítő Matuska alpolgármester úr azonban, ki elejétől kezdve ezen mozgalom legádázabb ellenzője volt, — tekintettel a nyári melegekre, — nem kívánt az ügygel foglalkozni s azt tanácsolta, hogy a közgyűlési határozat terjesztések kormányhatósági jóváhagyás alá. S csak miután fölvilágosított, hogy itt ideiglenes piac létesítéséről van szó, s így nem terjesztendő föl, egyezett bele, hogy várjanak az ügy tárgyalására addig, amíg a polgármester úr haza jön a nyaralásból. Megjegyzendő, hogy ugyanakkor meg a közlelmezési ügyosztály tanácsosa megy szabadságra, utána meg tudja Isten kiesoda. A nyolcadik kerület túlnyomó részben munkásnépből álló lakossága pedig eheli továbbra is a pócegödörök tartalmát szállító kocsiokból kiáradó büztől átjárt élelmi-szereket, vagy pedig — vásár- és ünnepnapok előtt — elmehet a patikába — a Rákóczi-téri vásárcsarnokba. De reméljük, hogy majd a télen már megnyílik a Teleki-téri piac, s a megnyitás öröme nagy országos gesztenye- és sültök-vásár fog tartani, s ezekhez a portékákhoz már-már olesőbban jutnak a polgárok. No de hát nekünk szegény embereknek ez is jó.

Hatala József.*)

Szabályrendelet

a fertőtlenítésről és a székesfővárosi központi fertőtlenítő intézetről.

Kötelező fertőtlenítés.

(1. §.) Budapest székesfőváros területén a fertőtlenítés kötelező a következő ragályos kórokban történt megbetegedések, illetőleg halálozások eseteiben: 1. kolera (cholera asiatica); 2. hasi és köteges hangymáz (typhus abdominalis és typhus exanthematicus); 3. himlő (variola); 4. vörheny (scarlatina); 5. ronsoló toroklob, torokgyík (diphtheritis, croup.); 6. gyermekági láz (febris puerperalis); 7. vérhas (dysentheria); 8. pestis; 9. lepra; 10. lépfene (anthrax); 11. takonykór (malleus); 12. veszettség (lyssa); 13. tüdővész esetében akkor, ha a beteg meghalt, vagy más lakásba költözött; 14. mindazon állati betegségek esetében, melyekre nézve az állategészségügyről szóló 1888. évi VII. t.-c. a kötelező

*) Egy csöppet sem csodálkozunk t. tagtársunk és érdektársainak keserű humorán, mert amit a főváros tanácsa és vezető emberei ez ügyben annak mesterséges tönkretétele tekintetében elkövetnek, az megjárna Abderában, de nem Magyarország fő- és székvárosában. Ezek után egy csöppet sem csodálkozunk, ha az ősi választások alkalmával az öntudatra ébredt polgárság oly választ adna ezen sikaneriákra, mely a vezető emberekre minden lenne, — csak nem kellemes!

(A szerkesztő.)

fertőtlenítést elrendeli, ugyszintén a ragadós tüdőlob eseteiben, végül 15. minden más oly esetben, amidőn azt a hatóság (polgármester, tanács, ker. előljáróság) elrendeli.

2. §. Az előbbi §-ban felsorolt kórok eseteiben a kötelező fertőtlenítést az illetékes ker. előljáróság rendeli el és azt, valamint az 1. §. 15. pontja értelmében teljesítendő fertőtlenítést is a székesfőváros által e célra létesített és fenntartott „központi fertőtlenítő intézet” hajtja végre.

Mások által teljesített fertőtlenítések ezt nem pótolják s olyanoknak tekintendők, mintha fertőtlenítés nem történt volna.

A kötelező fertőtlenítés szükség esetén karhatalom alkalmazása mellett is végrehajtható.

(3. §.) A központi fertőtlenítő intézet az előbbi §-ban említett rendeltetésén kívül teljesíti a fertőtlenítést mindazon esetekben, amidőn azt a felek bármely okból kéri.

(4. §.) A központi fertőtlenítő intézet által teljesített fertőtlenítések hatósági eljárást képeznek s az azzal foglalkozó intézeti alkalmazottak hatósági közegeknek tekintendők.

(5. §.) A fertőtlenítés személyekre, állatokra, lakásokra, istállókra s általában a ragályos kór által fertőzött helyiségekre s az azokban levő tárgyakra terjed ki.

A személyek közül azok fertőtlenítendők, akik a fertőzött helyiségekben voltak s akikről ekként feltehető, hogy a ragályos kórt tovább terjesztheték.

Azonban a személyek fertőtlenítése csak a következő betegségek eseteiben kötelező:

1. kolera;
2. himlő;
3. állati betegségek.

Egyéb ragályos kórok eseteiben az egyének csakis hatósági rendeletre vagy saját kívánságukra fertőtleníthetők.

A fertőtlenítés részben az intézetben, részben a fertőzött helyiségekben történik. Az intézetben csak a személyek és azok a tárgyak fertőtlenítendők, amelyek a helyszínen nem fertőtleníthetők, illetőleg gőzzel való vagy más — csak az intézetben végrehajtható — fertőtlenítést igényelnek.

Ugy a személyeket, mint a tárgyakat az intézet saját kocsiján szállítja telepére, a többi tárgyakat pedig a fertőzött helyiségekben fertőtleníti.

Ez utóbbi helyiségekből bármit is tilos addig kivinni, amíg a fertőtlenítés meg nem történt.

Az intézetben fertőtlenítendő tárgyakat a kirendelt hatósági közegek jegyzék mellett veszik át a tulajdonostól, a fertőtlenítés után ugyancsak jegyzék mellett adják neki vissza.

Az egészen értéktelen tárgyak, a tulajdonos beleegyezése esetében, elégetés által megsemmisítendők, — a fertőzött szalmazsákok szalmája azonban mindenkor elégetendő.

A fertőtlenítés által az egyes tárgyakon esetleg bekövetkezett rongálódásokért az eredeti színnek elvesztéseért stb., ugyszintén az elégetés által megsemmisített tárgyakért senki kárpótlást nem igényelhet.

(6. §.) Ha valamely lakásból oly beteg szándékozik kiköltözni, aki az 1. §-ban felsorolt ragályos kórok egyikében szenved, akkor ezt a lakást és az abban levő fertőzött tárgyakat, a kiköltözés előtt fertőtleníteni kell.

Ugyanezért köteles az illető fél költözködési szándékát legalább 3 nappal a kiköltözés előtt az illetékes ker. előljáróságnál bejelenteni, amely hatóság tartozik a fertőtlenítés végrehajtásáról gondoskodni.

(7. §.) Ha a fertőtlenítésre kötelezett kórok egyikében meghaltnak a ravatalozásánál posztót, vagy bármi más díszítést használnak, akkor ezeket a ravatalozási kellékeket fertőtlenítés nélkül újból használni nem szabad s köteles a temetésrendező vállalat azokat a halottnak a helyszínről való eltávolítása után a központi fertőtlenítő intézetben leendő fertőtlenítés végett ezen intézet által a helyszíne nyomban elszállíttatni.

(8. §.) Az 1. §. alapján végrehajtandó fertőtlenítések eseteiben a fertőtlenítés elrendelése iránt a következőképen kell eljárni: A fertőtlenítés elrendelésére a ker. előljáróságok részére megállapított szolgálati utasítás 73. sz. nyomtatvány mintája szolgál, amelyet a ker. előljáróságoknál és az összes fővárosi gyógyszerárakban ingyen lehet kapni. A mikor a ker. tisztí orvosok az óvintézkedések megtétele céljából a fertőzött lakásba mennek, e mintát magukkal viszik s azt a helyszínen szerzett tapasztalataikhoz képest kitöltik s megjelölik rajta a fertőtlenítendő helyiségeket. Az ekként kitöltött mintát egy portómentes borítékkal együtt átadják a kezelő hozzátartozóinak, akik azt viszont a kezelő orvosnak kötelesek átadni. A kezelő orvos, a betegség további tartama alatt felmerült jelenségekhez képest tartozik azt kiegészíteni, névalírásával ellátni s akkor, amikor a fertőtlenítés végrehajtásának idejét elérkezettnek látja, az illetékes ker. előljáróságnak posta útján vagy bármely más uton megküldeni. Ugy ezekben az esetekben, valamint az állati betegségek bejelentése után is, a ker. előljáróságok tartoznak a fertőtlenítést azonnal elrendelni s minden esetben ellenőrizni, hogy az tényleg megtörtént-e. Ha a fertőtlenítés végrehajtásához karhatalomra van szükség, annak kirendeléséről is az illetékes ker. előljáróság gondoskodik.

(9. §.) Az 1. §. 1—13 és 15. pontja alatt felsorolt betegségek bejelentésének kötelező volta iránt az e tekintetben fennálló törvényes rendelkezések irányadók. A tüdővészre vonatkozólag pedig köteleességévé tétetik a kezelő orvosoknak, hogy minden ily betegnek a lakásváltoztatásáról, amennyiben arról tudomásuk van, a beteg nevének és elhagyandó lakásának közlése mellett az illetékes ker. előljáróságnál jelentést tegyenek. E jelentést a kiköltözés előtt legalább 3 nappal kell megtenni, hogy a fertőtlenítés még az új lakó beköltözése előtt végrehajtható legyen.

A tüdővész betegeknek elhalálozása eseteiben a fertőtlenítést a ker. előljáróságok t. orvosainak a halottvizsgálatról szóló jelentései alapján rendelik el.

(10. §.) Ha oly beteg szállítanak a kórházba, aki az 1. §-ban felsorolt betegségek egyikében szenved s a szállítást nem a fertőtlenítő intézet teljesítette, akkor az illető kórház igazgatósága, a fertőtlenítés megajátása céljából tartozik a felvételről a fertőtlenítő intézetet a beteg lakásának közlése mellett értesíteni.

(11. §.) A fertőtlenítés iránt való minden meghagyás, illetőleg megkeresés a 8. §-ban említett minta adatainak pontos bemondása mellett, telefon útján is közölhető a fertőtlenítő intézettel; de azért utólagosan az írásbeli meghagyás, illetőleg megkeresés is megküldendő.

(12. §.) Felek a 3. §. értelmében bármely célból kérhetik a fertőtlenítést, de tartoznak ők is a 8. §-ban említett mintát használni s az okot, amely miatt a fertőtlenítést kéri, azon megjelölni.

(13. §.) Az 1. §-ban felsorolt betegségek eseteiben: a) a közegészségi fertőtlenítés legkésőbb 15 óra múlva, b) az állategészségügyi fertőtlenítés pedig legkésőbb 24 óra múlva hajtandó végre a megkeresés vétele után. A felek által kért — tehát nem kötelező — fertőtlenítések kivételének idejét, az intézet elfoglaltságához képest, az igazgató állapítja meg és pedig olyképen, hogy a kötelező fertőtlenítéseknek kellő időben való végrehajtása ezek által késedelmet ne szenvedjen.

(14. §.) Az intézet elén egy igazgató áll, aki az oda beosztott összes hivatalnokok és más alkalmazottaknak a főnöke. Az igazgató feladata az intézet gazdasági és szakszerű működésének vezetése.

(15. §.) Az intézet tisztí- és szolgaszemélyzete a székesfőváros egyéb alkalmazottaira vonatkozó szolgálati és fegyelmi szabályok alatt áll.

≡ Kávéházakban, vendéglőkben kérjék, követeljék a „Háztulajdonos“-t. ≡

(16. §.) Az intézet szakzerű vezetésének, vagyonkezelésének s a fertőtlenítő szolgálat ellátásának módozatait a székesfőváros tanácsa szolgálati utasítással állapítja meg. Az állategészségügyi fertőtlenítés a mindenkor érvényben lévő földmivelésügyi m. kir. miniszteri rendelet értelmében hajtható végre.

VEGYES HIREK.

(**Értekezlet.**) Testületünk választmánya 1903. évi június hó 8-ára (hétfő) hivattott össze ülésre, minthogy azonban úgy az elnök úr, mint az alelnökök mindegyike akadályozva volt a megjelenésben, a megjelent tagok és pedig: Dobičky József, Boschán Adolf, Barcza Lajos, Drucker Viktor dr., Sváb György választmányi, Fejér Gyula, Rendes Géza, Oszoly Ferenc rendes tagok. Simonovics Béla ügy. igazgató, Krausz Adolf jogtanácsos, Hatala József pénztáros, Poliány Zoltán titkár értekezletté alakultak *Dobičky* József elnöklété alatt és megbeszéltek a választmányi ülésre kerülő fontosabb dolgokat. Az értekezlet természetesen határozatot nem hozott, hanem megállapodott bizonyos irányelvekben s felkérte az ügy. igazgatót, hogy a legközelebbi választmányi ülésen ilyen értelemben terjeszse elő a napirenden levő ügyeket. Ezen választmányi ülés f. évi szeptember hó második felében, mikorra távollevő alelnökeink és választmányi tagjaink visszaérkeznek, fog megtartatni. Ugyancsak ezen ülésen fog a közgyűlés megtartásának ideje, nemkülönben annak tárgysorozata is megállapíthatni.

(**A Gizella-tér rendezése.**) A főváros és a közmunkatanács évekig vitakoztak, hogy a Gizella-teret parkozzák-e. Végre megállapodtak s a teret parkozták. Azután a tér rendezésére került a sor. A főváros és a közmunkatanács újra össztűzttek. Eredmény nélkül küldték egymásnak a terveket. Nem tudtak megállapodni. A törvény alapján a belügyminiszterhez küldték föl az aktákat, hogy tegyen igazságot. A minisztériumban egyiknek sem adtak igazat, hanem egy harmadik tervet dolgoztak ki. A mérnöki hivatal azonban azt jelentette a tanácsnak, hogy a minisztérium tervét nem lehet végrehajtani. A minisztérium tervében az út közvetlenül a földalatti villamos vasut mellé jut, ahol az utat nem lehet megépíteni, mert a esatorna és vízvezetési csöveket nem lehet lefektetni. A tanács mai ülésén elhatározta, hogy fönn tartja a főváros eredeti tervét s átír a közmunkatanácshoz, hogy az is járuljon hozzá, nehogy a miniszter a három között a legrosszabb tervnek, a minisztérium tervének a végrehajtását követelje.

(**Utazási sorsjáték.**) A magyarországi idegenforgalom emelése érdekében működő egyesületek javára rendezti az „Idegenforgalmi és Utazási vállalat” (magyar kir. államasutak központi menetjegyirodája Budapest, IV. ker., Vigadó-tér 1. sz.) Tekintettel a közhasznú és kulturális célra, melyet e vállalat szolgál, sorsjegyek darabonként 2 K-ért testületi pénztárosunknál is kaphatók. Fölkérjük t. tagtársainkat, miszerint tekintettel arra, hogy a 10%-nyi elárúsítási jutalék testületünk javára esik, sorsjegyeiket pénztárosunknál vásárolni sziveskedjenek.

(**Magyar városok tanulmányvágya.**) Drezdában, mint ismeretes, „A német városok kiállítására” címmel egy rendkívül érdekes és tanulságos szakkiállítás vonja magára mindazok komoly figyelmét, akik a városok és községek fejlődése és haladása iránt érdeklődnek s a hasznos tapasztalások megszerzéseért költséget és fáradságot nem kímélnek. Az évszázados, folyton haladó kultúra s a legújabb kor óriási vívmányai szemlélhetőek itt a nagy német városok háztartásának, közgazdagságának és közintézményeinek együttes bemutatkozásában. Nagyon helyesen járt el

a haladást szerető szép Kassa városa akkor, midőn — amint értesülünk — városi rendőrfőkapitányát, a városi tiszti főorvost és a városi főmérnököt küldte ki a kiállítás tanulmányozására, hogy azok tapasztalásait saját intézményeinek javítására érvényesítsék.

Amint tudva van, a fő- és székváros törvényhatósága is 8000 koronát szavazott meg e célra, mely összegben tekintélyes számú előkelőbb tisztviselői küldettek ki a kiállítás tanulmányozására. *Simonovics* biz. tagtársunk indítványára azt is kimondta a közgyűlés, hogy a kiküldendő tisztviselők eljárásuk és tanulmányaik eredményéről írásbeli jelentést tenni tartoznak, mely jelentések a „Fővárosi Közlöny”-ben fognak közzétettni. Testületünk részéről *Dobičky* József ny. ezredes, volt ügyvezető-igazgatónk időzik ez időszert a kiállítás tanulmányozása céljából Drezdában, kinek ígéretét bírnjuk, hogy szerzett tapasztalatairól lapunk útján fogja értesíteni tagtársait.

(**Új villamosvasúti vonalak.**) A kereskedelmi minisztériumban *Wickenburg* Márk gróf államtitkár elnöklésével megtartották a budapesti villamos városi vasút részvény-társaság által a *Rudolf-rakodóparti vonalból kiágazólag az Országház-téren, a mostani Rudolf-rakodópart és a Felső-rakodópart helyén tervezett utcán át a Viktoria-gözmalomig, illetőleg a Dráva-utcáig tervezett villamosvasút-vonal megengedő tárgyalását. A körülbelül hat kilométer hosszú tervezett pálya építése és üzemberendező kétszázöt a bizottság 1,768.000 kor.-ban, vagyis pályakilométerenkint 285.161 koronában állapította meg, amely tőkéből forgalmi eszközök beszerzésére 510.000 korona lesz fordítandó. A közúti vasutársaság soroksári-uti vonalát a *Haller-utcán* át össze akarja kötni az *Orey-uti* vonalával. Az új villamos vasutnak július hóban volt az engedelmző tárgyalása. A tárgyaláson valamennyi faktor az engedelem megadását javasolta. Végre megkezdtek a városi villamos vasút esküteri vonalának az új híd alatt elvonuló részének kiépítését is, melynek kiépítésével a dunaparti Petőfi-téri vonallal létesül az összeköttetés. — Hát az egyetem-téri vonal tervezett kiépítésével és *Baross-utcai* második sínpár kiépítésével mi lesz? Ez oly közszükséglet képez, hogy valóban nem tudjuk, min csudálkozunk inkább: azon-e, hogy ez a vonalrész még mindig nincs kiépítve, vagy azon híresztelése-e, hogy annak kiépítését a legfelsőbb hatóságok egyes túlhatalmas közegének bornirtsága akadályozza.*

(**A főváros háztartása.**) Budapest székesfőváros 1902. évi zárszámadásának a végeredménye a következő: A tényleges kiadások: a rendeseknél 35,047.815 K. 22 f., a rendkívülieknél 874.037 kor. 94 fillér. Összesen 35,921.853 K. 13 f. Ellenben a tényleg eredményezett bevételek: a rendeseknél 35,115.666 Kor. 55 f., a rendkívülieknél 696.931 K. — f. Összesen 35,812.597 K. 55 f. A bevételi kevesbbséget 109.255 K. 58 f., melyet levonva a rendelkezésre álló pénztári készletből, illetve az 1901. évben elért fölöslegből födözettel engedélyezett 128.056 K. és az 1902. évi költség-előirányzati hiány pótlására az 1900. évi zárszámadási fölöslegből engedélyezett 500.000 Kor. 628.056 K. — f. A költség-előirányzathoz képest jelentkező kedvezőbb eredmény összege 518.800 K. 42 fillér. E szerint az 1901. év végén a múlt évi zárszámadás szerint volt készlet 5,880.960 K. 26 f. az 1902. évi kevesbbséggel mutatkozó 109.255 K. 58 f. kevesbbséggel apadván az 1902. év végén jelentkező készlet 5,771.704 K. 68 f., melyet az 1902. év terhére az 1903. évben várható zárszámadásilag fentartott 4,771.863 K. 48 f. kiadás, és a már 1901. év végén jelentkező fölöslegből az 1903. évi költségvetés hiányának pótlására előirányzott 900.000 K. 5,671.863 K. 48 f. terhel és így az 1902. év végével jelentkező fölösleg 99.941 K. 20 f., mely az 1903. évben fölmerülő elutasíthatatlan kiadásoknak póthitel útján kijelölendő födözeti alapjául és az 1904. évi előirányzatnál várható hiánynak apasztására áll rendelkezésre.

TÖMÖRÜLJENK A HÁZ- ÉS TELEKTULAJDONOSOK.

Előfizetési felhívás.

Lapunk programja: a testület programja: **Küzdeni fogunk a ház- és telektulajdonosok igazaiért. Szóvá teszünk minden sérelmet, minden jogtalanságot. Bátor szókimondói leszünk az igazságnak. Felkérjük lapunk olvasóit, hogy e törekvésünkben bennünket támogatni sziveskedjenek.**

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.

Egész évre . . . . . 8 kor.
Félévre . . . . . 4 kor.
Negyed évre . . . . . 2 kor.

KIADÓHIVATAL:

VIII. ker., Főherceg Sándor-
utca 16. szám.

INGATLANOK FORGALMA.

Az elmúlt hetekben a következő ingatlanok kerültek átírásra:

A pesti oldalon: Ceheralla Józsefné IX. Gyömrői-ut 27. számú háza Ceheralla János, Julia, Sándor és Károlyra. Pocsok János X. Kalocsai-ut 42. számú házának egynegyed része Pocsok Paula és Sándorra. Kaltenecker Tamás VIII. Magdolna-utca 27. számú házának fele része öz. Kaltenecker Tamásnéra. Lappert Antalné VI. Lovag-utca 12. és IX. Liliom-utca 40/42. számú házai Lappert Etel, Rezső és Gizellára, Csike István IX. Angyal-utca 6. számú háznak fele része 20.000 koronáért öz. Fleischer Fánira. Röser szül. Török Ilona VII. Erzsébet királyné-ut 29. számú háza 48.000 koronáért J. Hüvös József és neje, Ilyés Lajos és neje VI. Futár-utca 44. számú házuk 6276 koronáért Wertmüller Bálint és neje; ugyanazoknak VI. Futár-utca 47. számú házuk 8193¹/₂ koronáért Gold Simon dr.-ra; ugyanazoknak VI. Fáklya-utca 6. számú házuk 6633 koronáért Müller Bálint és neje, Klein Antal és neje VI. Csata-utca 27. számú házuk 20332 koronáért az Üdvözítő-Társaság női szerzetes rendre. Lack János és neje VII. Wesselényi-utca 67. számú házuk 34.000 koronáért a budapesti szobafestő stb. Ipartestületre. Fried Mária VII. Wesselényi-utca 37. számú háza Berger Zsigmondra. Somogyi Ernő és neje VI. Csángó-utca 21. számú házuk 24.000 koronáért Fischer Jakabra. Kozálik János VII. Egressy-ut 57/61. számú telkének fele része kk. Kozálik Rezsőre és Margitára. Öz. Jorátsits Máténé VIII. Baross-utca 110. számú háza 60.000 koronáért Hlavay Györgyre. Schmidt szül. Gerenesi Erzsébet X. Kántorné-utca 6. számú házának fele része Schmidt Józsefre. Grossmann Miksa VII. Zugló-utca 26/a-6. számú telke Cservenka Antalra. Cservenka Antal VII. Gizella-ut 35. számú telkének fele része Grossmann Miksára. Deutsch József Oriás utca 20. számú háza 41.000 koronáért az Albertiúrsai takarékpénztár részvénytársaságra. Seehák József, Ferenc, Mária VI. Mozsár-utca 9. számú háznak kétharmad része 17.500 koronáért Hereg Fülöpre. Böltner Rudolf VII. Bosnyák-utca 28. számú háznak fele része Zinjára szül. Böltner Karolinára. Bürger Mihály VI. Dessoiffy-utca 20. számú háza Pollák szül. Bürger Augustára. Kk. Freiszleder István V. Váci-körut 14. számú háznak része Freiszleder Károly és testvéreire. Krausz Ferenc VIII. Aggteleki utca 9. számú háznak fele része Krausz Károly és testvéreire. Gondolits Lajos XI. Cserkesz-utca 2-4. számú háza Gondolits Róza és Juliára. Szecsepanovszky Zsigmondné VIII. Fráter-utca 14. számú háza 31.000 koronáért a Fővárosi kereskedelmi hitelintézetre. Öz. bácsai Nagy Józsefné IV. Bástya-utca 3. számú háza 45.600 koronáért a Budapesti ev. ref. egyházközségre. Preiberger Sámuel IX. Alsó-Bikaréten fekvő 9593 b hrszámú telke 9300 koronáért a Budapesti bankkegyesület részvény-társaságra. Végh Péter VII. Angol utca 5. számú háza 2251-54 a hrszámú telke öz. Végh Péterné és Varga Eleknére (örökség). Kreisz Péter IX. Márton-utca 22 számú házának fele része kisk. Kreisz Ferenc és Józsefre (örökség). Pruscha József X. Kőbányai óhegyi dűlőben fekvő 8821. hrszámú telkének fele része kisk. Pruscha József, Ede és Irmára. Szízy Imre dr. Peterdy-utca 19. számú háza 59.775 koronáért Budapest székesfőváros közönségére. Schmidt Alfréd VIII. József-körut 66. számú háza Fuchs Herminára. Bernhardt Gyula X. Kőbányai Óhegyen fekvő 8143-46. hrszámú telke 78.000 koronáért Dréher Antal cégre. Ziborszky József VI. Forgách-utca 81. számú háza 300 koronáért Schall Terézre. Mautner Samu VIII. Fecske-utca 3. számú háza öz. Mautner Samuné (örökség). Öz. Mautner Samuné VIII. Fecske-utca 3. számú háza

32.000 koronáért Ehrenreich Rózára Id. Menich József és neje X. Rákosfalván fekvő 2214. hrszámú telkük Strauszler Frigyesre. Strauszler Frigyes X. Rákosfalván fekvő 2214/a. hrszámú telke 8000 koronáért Brust Adolfr. Hajnal Jánosné és társai VIII. Mátyás-tér 15. számú háza 34.370 korona 56 fillérért Brüder Reininghausra. Braun Mór és neje. VI. Petneházy-utca 62. számú háza 15.000 koronáért a Magyar jelzálog hitelbankra. Etzinger Alajos és neje VII. Csömöri ut 33. számú háza 58.000 koronáért az Első magyar iparbankra. Buchalt Jánosné VI. Röpentyű-utca 24. számú háza 8001 koronáért a Pesti magyar kereskedelmi bankra. Pillmayer Lőrinc IX. Ranolder-utca 9. számú házá-
nak fele része kisk. Pillmayer Nándorra (örökség). Lord Mihály VIII. Bérkocsis-utca 25. számú háza Lord István és testvéreire. Stein Eleonora V. Váci-körút 38. számú házá-
nak hétnyolcad része Mogyoróssy Zsigmond és Katalinra.

A budai oldalon: Herczeg Erzsébet és társai I. Sasadi-dűlő 11948. számú telkük Hauser Mátyásra (ajándék). Hauser Mátyás I. Sasadi-dűlő 11946. számú telke Herczeg Erzsébet és társaira (ajándék) Kk. Légrádi István I. Vár 2311. számú háznak egyhatod része Kk. Légrádi Andor és Rózára. Starkovics József Ferenc dr. II. Viziváros 3272-74. 3269. számú telke Szölle szül. Strakovits Malvinra (ajándék). Vidor Pál és neje II. Rézmáli-dűlő 6209/2. számú telkük 10.000 koronáért Szabó Lajosra és Dezsőre. Hofhauser Ödön I. Vár 2189/90. számú háza 120.000 koronáért Eszterházy herceg hitbizományára. Bittermann István I. Mészáros-utca 1136/2. számú háza 15.472 koronáért Dávid Jenőné szül. Vietorisz Vilmára Chason János I. Attila-körút 772/73. számú háza Aky Szidóniára és társaira. Szubovits Manó dr. I. Attila-körút 772/73. számú háznak egyhatod része 16.000 koronáért Aky Szidóniára. Szendrey János dr és neje I. Városmajor-utca 1564/2. számú házuk 40.000 koronáért Hoffmann Jakab és neje. Skrinár Jánosné III. Kerék-utca 866. 821/22. számú telkeinek részei Skrinár Jánosra. Eller Péter III. Filatori-dűlő 6336., 37., 2563/I.—2563/2. számú telkei 8440 koronáért Schmidegg Manóra. Neuschloss Tivadar dr. III. Beltelek 42/43. számú telke özv. Neuschloss Adolfnéra. Liegl József III. Remete-hegy III. 1851/57. számú telke özv. Liegl Józsefné-
ra. Paldauf Jánosné III. Csúcshegy 3389-91. számú teleknek 718. része Kk. Paldauf Erzsébet, János és Annára. Jorarszky Tituszné III. San Marco-utca 72. számú telkének fele része 5800 koronáért Gittinger János és neje. Kubess Györgyné I. Szikla-utcaiban fekvő 298. hrszámú telkének fele része Kubess Györgyre (örökség). Kresz Géza dr. Szemlőhegyen fekvő 60 9-70. és 6071-72. hrszámú telkének részei özv. Kresz Gézáné (örökség). Ambrosch Mátyás és Mária I. Szilva-utca 4. számú házá-
nak részei 3200 koronáért Plattner István és neje.

Ideiglenesen felelős szerkesztő:

Simonovics Béla.

Laptulajdonos:

Budapest-Székesfővárosi Házulajdonosok Testülete

Hirdetések.

Hivatalsszolgá házmesteri állást óhajtott nyerni. Már 7 év óta a minőségben van alkalmazva. Családos s délutántól kezdve állandóan a házban van és kisebb vízvezeték szereléshez ért. Biztosítékkal rendelkezik. Cím a kiadóhivatalban. 503

Házmesteri állást keres jó bizonyítványokkal rendelkező, gyermektelen házaspár; jelenleg is házfelügyelő és egy fővárosi napilap főszolgája. Cím a kiadóhivatalban.

Házgondnoki állást elfogad nős, magánhivatalnok. Biztosítékkal rendelkezik.

Tisztességes gyermektelen házaspár házmesteri állást keres; ilyen minőségben már 14 év óta volt alkalmazva; ügyes kertész. Szükség esetén biztosítékkal rendelkezik. Cím: Nagy János, VII., Hermina-ut 19.

Házmesteri állást keres megbízható egyén, nős, szükség esetén 300 kor. biztosítékkal rendelkezik. Cím a kiadóhivatalban.

Házgondnokságot elfogad hivatalnok, ki e téren már jártas. Cím a kiadóhivatalban.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Kiadó lakások.

Mint ezt külön körözünyünkben t. tagtársainknak tudomására hoztuk, ez úton is van szerencsénk értesíteni, hogy testületünk tagjainak lakáshirdetéseit — amennyiben ezt a lap terjedelme megengedi — díjtalanul fogjuk közölni. Ily hirdetések minden hó 10-éig és 25-éig hivatalos helyiségünkbe (VIII. Sándor-utca 16. sz.) beküldendők.

I. kerületben a Döbrentei-téren, az Esküteri hid átellenében ujonan épülő palotaszerű házban a legnagyobb kényelemmel berendezendő 3, 4, 5 szobás urasági lakások kiadók, ugyszintén műtermek és üzlethelyiségek, továbbá igen alkalmas, elegáns vendéglő-helyiség. Bővebbet a helyszínen vagy Strausz háztulajdonosnál VI., Hajós-utca 12.

V. kerületben, Súlyom-utca 22. sz. a földszint 2 udvari szoba, konyha, kloset 460 K. 1 udvari szoba, konyha, éléskamra 260 K. II. emeleten 2 udvari szoba, konyha, éléskamra és kloset 480 K. II. em. ugyanaz 460 K.

VII. kerületben, Dob-u. 97. sz. a. I. emeleten 3 nagy utcai szoba, előszoba, konyha, éléskamra, fürdőszoba és kloset 1040 K. II. emeleten ugyanaz 940 K. II. emeleten 2 nagy utcai szoba, konyha, éléskamra és kloset 600 K. II. em. 1 nagy utcai szoba és konyha 380 K.

VII., Kis-zugló, Komócsy-utca 24. számú házban kiadó 2 szoba, konyha, két 1 szoba és konyhás lakás és szép kitéglázott pince. Két lakáshoz van éléskamra is szép, széles verandával. Az egész ház 300 négyszögöl szép kerttel. Esetleg szabad kézből eladó. Bővebbet VII., Szív-u. 33. Kály János, háztulajdonos.

V. ker., Zoltán-utca 7. és 9. szám alatt kiadó azonnal: 3 utcai-, 1 udvari-, eseléd-, elő-, fürdőszoba, konyha és kamrából álló lakás 1600 K évi bérért, több bolt és pincehelyiség buzarakárnak is. Folyó év november hó elsejére kiadó: 3 utcai-, 1 udvari-, eseléd-, elő-, fürdőszoba, konyha és kamrából álló lakás 1400 K, 2 szoba és 3 szobából álló udvari lakások, elő-, eselédszoba, konyha és kamrából álló lakások 640 K évi bérért.

VIII. ker., Tavaszmező-utca 19. sz. alatt folyó év november hó 1-ére kiadó: 2 utcai, egy nagy elő-, fürdő-, eselédszoba, konyha és kamrából álló lakás 840 K évi bérért, 3 utcai-, egy elő-, egy fürdő-, eselédszoba, konyha- és kamrából álló lakás 900 K évi bérért, valamint több egy szoba (udvari és utcai), konyhából álló lakások 320-400 koronáig (bolt), azonnal kiadók több bolt és pincehelyiségek, alkalmasak buzarakártározásra is.

IX. ker., Ferenc-körút 10. sz. alatt kiadó november hó 1-ére: 2 udvari szoba, konyha és kamrából álló lakások 440-480 K évi bérért, 1 udvari szoba, konyha és kamrából álló lakások 300-360 K évi bérért, valamint egy bolthelyiség szobával 800 K évi bérért.

IX. ker., Gróf Haller-utca 22. szám alatt kiadók szonnal többféle bolthelyiségek, alkalmasak terményraktározásra is, valamint november hó 1-ére egy szoba- és konyhából álló lakások 260-340 K. évi bérért.

Két lakás: egy első emeleti 2 szobás, valamint egy földszinten levő 2 utcai, 1 udvari szoba, fürdőszoba stb. hozzátartozó mellék-helyiségekkel november 1-ére kiadók. Egy szép üzlethelyiség valamint raktár azonnal kiadók. VII. Szövetség-utca 28/a.

VIII. Bérkocsis-utca 19. sz. alatt a III. emeleten 4 utcai, 1 udvari szoba, elő-, fürdőszoba stb. 1300 K évi bérért november 1-ére kiadó.

VII. Nefelejts-utca 58. sz. alatt folyó évi november hó 1-ére kiadó I. emeleten nagy erkélyes 3 utcai szobás lakás (2 ablakosak), eseléd-, fürdő-, előszoba, konyha, kamra, stb. Valamint 2 szobás udvari lakás, előszoba, konyha, kamra stb. III. emeleten 2 szobás udvari lakás előszoba, konyha, kamra stb.

Kiadó egy bolthelyiség és egy butorozatlan szoba IX. Ferenc-József-rakpart 9. sz. Kiadó Kazinczy-utca 6/a alatt több utcai és udvari lakás november 1-ére.

Egy kisebb bolthelyiség VIII. Bérkocsis- és Német-utca sarkán a vásárcsarnok közelében november 1-ére kiadó, 400 K évi bérért. Bővebbet: Bérkocsis-utca 21. házmesternél.

Hungária-út 41. sz. alatt 1 egyszobás és 1 kétszobás lakás 1904. évi májusig kiadó. Az első 120, a második 160 K bérért. Bővebb felvilágosítást a helyszíni vagy I., Svábhegy Léderer-telepen nyerhetni.

Budapest. Nyomatott Wodianer F. és Fianál.

Herczog Manó

épület- és műbádogos, légszesz-, vízvezeték- és electrotechnikai cikkek szerelője

Budapest,

VII., Izabella-utca 11 sz.

(a Magyar színház átellenében.)

Elvállal

bádogos munkát, vízvezeték, csatornázás, légszesz-világítás és electrotechnikai cikkek berendezését a legolcsóbb árak mellett.

Hazai ipar!
Vászon- és asztalnémi-gyártások
Szepességéről.
Ajánljuk hírneves gyártmányainkat.
Minden darab gyártmányból származó árut
alatt lévő védjeggyel látjuk el.

Wein Károly és Társai
Főraktár:
Budapest, Koromherteg-utca 8.
Harris-bazár épület.

VALÓDI SZEPESSTÉI
VÖ
JEL
ECHT ZIPFEN

Emésztési zavarok, vérszegénység és női bajok ellen legajánlatosabbak a **dr. Wagner-féle** elsőrangú orvosi szaktekintélyek által ajánlott

Szénsavfürdők,

melyek magánházakban is könnyen berendezhetők.

Feltűnést keltő gyógyeredmények.

Prospectusokkal ingyen és bérmentve szolgálunk.

DR. WAGNER ÉS TÁRSAI

egyesült gyárak, mint betéti társaság
Budapest, IX., Tinódy-utca 3., Mester-u. sarok.

Zaubauer Ferencz

távirda-, telefon- és villámhárító építő-intézet

Budapest, V. ker., József-tér 13. szám

Néhány általam végzett munka:

Margitszigeti kezelőség, Magy. kir. minister elnök, magy. kir. vallás- és közoktatási ministerium nagymélt. gróf Károlyi Gyula, gróf Károlyi Sándor, gróf Károlyi Tibor, gróf Károlyi László, Andrássy Géza, gróf Festetics Pál, gróf Tisza István, gróf Zichy Ferenc, Pálffy grófné, Königsberg grófné, Odaschalehi hercegnő, Erzsébet Sanatorium, Esztergomi bazilika, Lipótvárosi bazilika, Hazai takarékpénzt, Földhitel-intézet, József-műgyetem, stb.